

Grans persones, grans experiències

Dades generals:

Col·legi Sant Domènec Tarragona

Tarragonès

Isabel Górriz Moreno

isabel@dominiques.cat

Dades de l'experiència:

El centre inicià, des de fa anys, diferents accions puntuals de voluntariat en col·laboració amb diverses institucions de la ciutat de Tarragona i també en esdeveniments ciutadans que s'anaven produint (campanyes solidàries de Càritas Diocesana, Banc d'aliments i Creu Roja, en les Jornades Mundials de la Joventut i en la residència de gent gran les Alzines).

Aquestes experiències complien un dels objectius del Pla Anual general de direcció del centre, que parteix del PEC, i de les línies estratègiques educatives de la Fundació Educativa Dominiques de l'Ensenyament, que és propiciar entre l'alumnat experiències de voluntariat. Aquestes experiències eren vàlides però només es quedaven com a activitats solidàries puntuals amb poc impacte a la comunitat i, sobretot, en l'aprenentatge de l'alumnat.

A poc a poc les activitats que es van començar a fer en la residència de la tercera edat Les Alzines van anar sent cada curs més contínues, i això ens ha portat a donar un pas més en aquest àmbit per transformar-ho en una proposta educativa d'aprenentatge servei. L'equip directiu i el de docents del centre hem apostat per l'aprenentatge servei com una proposta que es centra més en la persona que en l'acció, tot i que aquesta continua sent molt important, i que obliga els nois i noies de secundària a descentrar-se i a sortir de sí mateixos, per la qual cosa necessiten desenvolupar la seva empatia, les seves habilitats socials i les comunicatives. Els alumnes tenen l'oportunitat de teixir relacions de confiança i col·laboració amb altres, i això fomenta la seva autoestima personal i col·lectiva.

El curs 2013-2014 es signà formalment un conveni de col·laboració entre el col·legi i la residència, que està vigent a l'actualitat.

Amb el projecte "Grans persones, grans experiències" s'ofereix un espai d'interrelació entre l'alumnat del col·legi Sant Domènec i els avis de la residència Les Alzines. Les persones grans, gràcies a les seves vivències i experiències, aporten molt a les noves generacions reflectides en els alumnes de 4t d'ESO, alhora que la comunitat educativa pot aprendre a col·laborar amb les persones grans per tal de satisfer algunes de les seves necessitats, ja siguin socials o afectives. I

l'alumnat ofereixen un molt bon servei d'estimulació i acompanyament als avis i àvies de la residència.

El projecte es desenvolupa a les instal·lacions de la residència durant una hora setmanal per a cada aula de 4t d'ESO (2h a la setmana), i consta de 4 fases:

- 1a. Conscienciació de l'alumnat i del servei que poden oferir a partir de la demanda de la direcció de la residència (setembre).
- 2a. Formació de l'alumnat per part dels especialistes de la residència (octubre).
- 3a. Desenvolupament d'activitats amb els avis i àvies (durant el curs).
- 4a. Festa de cloenda i avaluació (final de curs).

Després de la formació, en el mes de novembre comencen les activitats partint del primer dia que consisteix en assignar un avi/a (padrí) a cada alumne/a (apadrinat), i les primeres setmanes es fan activitats de coneixement mutu. Durant la resta de mesos es van desenvolupant activitats a mesura que la direcció de la residència les demanda. El curs acaba amb una gran festa on hi participen els avis i alumnes, els docents i educadors de la llar, i les famílies dels alumnes, i s'intercanvien obsequis. Tot acaba amb l'avaluació de l'experiència anual entre ambdues institucions, i la planificació per al proper curs.

Redacció: Marcel Pallejà, maig de 2017

Aprenentatges que s'han donat:

Història i patrimoni, llengua, matemàtiques i valors ètics, culturals i socials.

Activitats realitzades:

- Tallers de motivació i reflexió sobre el servei als altres.
- Sessions de formació amb les infermeres i educadores de la residència: gestió emocional, gestió afectiva i gestió tècnica.
- Visita de treball per conèixer la residència Les Alzines: les instal·lacions, el personal humà que l'atén i les usuaris.
- Sessió de coneixença i apadrinament entre els avis i els alumnes.
- Activitat "Mans que parlen": entrevistes fetes als avis per part dels alumnes per conèixer les seves històries personals de vida familiar, laborals, etc.
- Activitat "Ens apropem a la Història": diàlegs per aprendre de l'experiència viscuda pels avis davant fets històric treballat curricularment a l'aula.

Descripció del servei:

Activitats realitzades:

- Visites conjuntes (entre dos i tres cada curs) a exposicions programades a la ciutat amb valor d'aprenentatge tant per als avis com per als alumnes, sobretot a CaixaFòrum. Treballs previs i posteriors. Els alumnes aprenen a guiar l'exposició prèviament amb els professionals de Caixa Fòrum i són els guies efectius durant la visita amb els avis amb major valor emocional.
- Passejos pel centre de la ciutat durant la Festa major de Santa Tecla (setembre), la Fira de Santa Llúcia (desembre) i la Fira de Sant Jordi (abril), entre d'altres.
- Visita comentada al Pessebre Vivent del col·legi realitzat per tot l'alumnat i professorat d'ESO.
- Tallers de jocs matemàtics i lingüístics que fomenten l'estimulació de la memòria i jocs de taula compartits amb els avis (tradicionals i digitals actuals).
- Lectura de poesia i narrativa, i teatre.
- Tallers de decoració en temps festius importants.
- Taller de elaboració de panells per Tots Sants.

Referents a la participació, el treball en grup, la reflexió, el reconeixement i l'avaluació:

- Preparació, en grups, de preguntes a tractar amb les infermeres i educadores de la residència en el temps de formació.
- Preparació en grups, conjuntament amb les infermeres i educadores de la residència, partint de la seva experiència professional i de la reflexió feta per l'alumnat durant la formació, de:
 - o Jocs de memòria, jocs lingüístics i jocs de lògica matemàtica;
 - o jocs de taula tradicionals i tecnològics;
 - o tallers de decoracions festives;
 - o taller d'elaboració de panells;
- Activitat "Mans que parlen": de les entrevistes fetes als avis per part dels alumnes per conèixer les seves històries personals, elaboració d'exposició oral i plàstica de l'activitat. L'exposició plàstica es fa a l'escola i a la residència.
- Activitat "Ens apropem a la Història": dels diàlegs fets per aprendre de l'experiència viscuda pels avis davant fets històrics treballats curricularment a l'aula, edició d'un vídeo i estrena a l'escola i a la residència.
- L'emocionari personal: cada alumne participant reflexiona i expressa per escrit les emocions que ha viscut al costat del seu avi durant cada sessió. Queden redactades en la llibreta anomenada "Emocionari personal" que té cadascú. Aquestes reflexions es posen també en veu alta, i es gestionen amb els companys i els professors APS.

- Autoavaluació amb rúbrica de cada alumne.
- Avaluació amb rúbrica feta en grup.
- Avaluació feta pels professors APS.
- Festa de cloenda i reconeixement del projecte: alumnes, professors, avis, infermeres i educadores i famílies d'ambdós grups (dels avis i dels alumnes) es troben per rebre el reconeixement d'ambdues entitats pel projecte desenvolupat durant el curs escolar. S'inaugurarà una exposició fotogràfica del curs viscut a la residència, a l'escola i en un espai d'exposicions de la ciutat.

Àmbits de servei: Intercanvi generacional

Nivells educatius: Educació obligatòria

Edats dels participants: 14-16 anys

Data d'inici del projecte: Octubre de 2016

Data de finalització del projecte: Juny de 2017

Entitats que participen a l'experiència: Residència de la 3a edat Les Alzines Tarragona

Dades de contacte:

Adreça: C/ Rovira i Virgili, 16

Població: Tarragona

Comarca: Tarragonès

Telèfon: 977 216 151

Correu electrònic: titular@dominiques.cat

Web: <http://www.dominiques.cat>